

SOLID-rahastojen hakukoulutus

Курсы по подаче заявок на финансирование в фонд SOLID

Mikä on projekti? Что такое проект?

11.6.2013, Helsinki
Rosa Puhakainen-Mattila
(Kouluttaja, Suomen YK-liitto)
rosa.puhakainen@ykliitto.fi

11.6.2013, Хельсинки
Роза Пухакайнен-Маттила
(Инструктор, Финская ассоциация содействия ООН)
rosa.puhkainen@ykliitto.fi

Mikä on projekti? / Что такое проект?

– sarja **TOIMINTOJA**, joiden tarkoituksena on saavuttaa tarkasti määritelty **TAVOITE** ennalta määritellyn **AJANJAKSON** aikana, määritellyillä **BUDJETILLA** ja **RESURSSILLA**.

– серия **ДЕЙСТВИЙ**, которые направлены на достижение точно определённой **ЦЕЛИ** в течение заранее определённого **ОТРЕЗКА ВРЕМЕНИ**, с определённым **БЮДЖЕТОМ** и **РЕСУРСАМИ**.

PROJEKTI ON:

- ▶ Ennalta asetettuihin **tavoitteisiin** pyrkivä
- ▶ Rajattuihin **toimintoihin** keskittyvä
- ▶ Määrätylle **kohderyhmälle** suunnattu
- ▶ **Kertaluontoinen** kokonaisuus
- ▶ Rajattu määrätylle **ajalle**
- ▶ Tuotettavissa määrätyin **resurssein**.

ПРОЕКТ:

- ▶ Стремится к достижению заранее поставленных **целей**
- ▶ Сосредоточен на выполнении ограниченных **действий**
- ▶ Направлен на определённую **целевую группу**
- ▶ В целом имеет **одноразовый характер**
- ▶ Ограничен определённым отрезком **времени**
- ▶ Выполняется за счёт определённых **ресурсов**.

Projektin hahmottelu:

- ▶ **MIKSI**
- ▶ **MITÄ**
- ▶ **KENELLE**
- ▶ **MITEN**
- ▶ **MILLÄ AJALLA**
- ▶ **MILLAISILLA RESURSSILLA**

Набросок проекта:

- ▶ **ПОЧЕМУ**
- ▶ **ЧТО**
- ▶ **КОМУ**
- ▶ **КАК**
- ▶ **ЗА КАКОЕ ВРЕМЯ**
- ▶ **КАКИМИ РЕСУРСАМИ**

Onnistunut projekti / Успешный проект

- ▶ Selkeä tavoite
- ▶ Rajalliset toiminnot
- ▶ Osaava toteuttaja(t)
- ▶ Riskianalyysi (tarvittaessa muutosvalmius)
- ▶ Oikein mitoitettut resurssit
- ▶ Seuranta ja koordinointi
- ▶ Arviointi

- ▶ Ясная цель
- ▶ Ограниченные действия
- ▶ Квалифицированный (е) исполнитель (и)
- ▶ Анализ рисков (при необходимости готовность к изменениям)
- ▶ Правильно соизмеренные ресурсы
- ▶ Мониторинг и координация
- ▶ Оценка

Projektin hallinta / Управление проектом

- ▶ Suunnittelu
- ▶ Päätöksenteko (hierarkia ja vastuuketjut)
- ▶ Toimeenpano ja toteutus
- ▶ Koordinointi
- ▶ Ohjaus, seuranta ja valvonta

- ▶ Планирование
- ▶ Принятие решения (иерархия и цепочки ответственности)
- ▶ Организация и реализация
- ▶ Координация
- ▶ Руководство, мониторинг и контроль

Ideasta projektiksi / От идеи до проекта

IDEA on projektin **LÄHTÖKOHTA**.
Se voi syntyä tarpeesta, näkemyksestä, mahdollisuudesta tai pakosta.
Idea hahmottuu **PROJEKTIKSI** tarpeen, tavoitteiden, ajallisten raamien, resurssien ja tulostavoitteiden määrittelyn jälkeen = **PROJEKTISUUNNITELMA**.

ИДЕЯ – **ОТПРАВНАЯ ТОЧКА** проекта. Она может зародиться на основании потребности, концепции, возможности или неизбежности. Идея приобретает форму **ПРОЕКТА** после определения потребности, целей, временных рамок, ресурсов и результатов, которых хотят достичь = **ПЛАН ПРОЕКТА**.

Projektisykli

Цикл проекта

Projektin huippu – pääasialliset toiminnot
Пик проекта – основные действия

Idea – projektisuunnitelma
Идея – план проекта

Projektin alkua – käynnistys
Начало проекта – запуск

Projektin päätös – tulosten arviointi
– prosessin evaluointi
Завerehienie projekta – оценка результатов
– оценка процесса

Projektisuunnitelman osa-alueet Составные части плана проекта

1. Tarpeen tunnistaminen ja arviointi
2. Projektin tavoitteet ja kohderyhmät
3. Projektin kesto
4. Projektin sisältämät toiminnot
5. Resurssit: projektikumppanit, budjetti, henkilöresurssit
6. Projektin johto ja koordinaatio
7. Tulosten arviointi, projektin evaluointi

1. Признание потребности и оценка
2. Цели и целевые группы проекта
3. Продолжительность проекта
4. Действия, содержащиеся в проекте
5. Ресурсы: партнёры проекта, бюджет, человеческие ресурсы
6. Руководство проектом и координация
7. Оценка результатов, оценка проекта в целом

Projektin päättäminen / Завершение проекта

EVALUOINTI ja **RAPORTOINTI** päättävät projektin tulosten ja kokonaisuuden arviointiin

- Saavutettiin tavoitteet?
- Mitä toimintoja toteutettiin?
- Muuttuivatko suunnitelmat alkuperäisestä?
- Pitikö budjetti? Riittivätkö varatut resurssit?
- Haasteet ja onnistumisen paikat?
- Mitä opittiin?

ОЦЕНКА и **РАПОРТ** завершают процесс оценивания результатов и проекта в целом

- Достигнуты ли цели?
- Какие действия выполнены?
- Изменились ли планы по сравнению с первоначальными?
- Исполнен ли бюджет? Хватило ли запланированных ресурсов?
- Проблемы и удачи?
- Чему научились?

”Kuntotesti” «Тест на физическое состояние»

Projektisuunnitelman arvioiminen tuo esiin mahdolliset heikkoudet:

- ▶ tavoitteissa
- ▶ toiminnoissa
- ▶ ajoituksessa
- ▶ resursseissa

Monia menetelmiä:

- ▶ SWOT-analyysi
- ▶ LFA, loogisen viitekehityksen lähestymistapa (Logical Frame Work)
- ▶ CES (Charities Evaluation Services)

Оценка плана проекта показывает возможные слабые моменты в:

- ▶ целях
- ▶ действиях
- ▶ сроках
- ▶ ресурсах

Разнообразные методы:

- ▶ SWOT-анализ
- ▶ LFA, способ приближения к логическим рамкам (Logical Frame Work)
- ▶ CES (Charities Evaluation Services)

SWOT-analyysi / SWOT-анализ

Vahvuudet (sisäiset) Сильные стороны (внутренние)	Heikkoudet (sisäiset) Слабые стороны (внутренние)
Mahdollisuudet (ulkoiset, hyödyntämättömät) Возможности (внешние, неиспользованные)	Uhat (ulkoiset) Угрозы (внешние)

CES-malli / CES-модель

CES-malli

- ▶ Kehitetty Englannissa
- ▶ Charities Evaluation Services (CES)
www.ces-vol.org/uk
- ▶ Järjestökentällä erityisen käytetty
- ▶ Malli yksinkertaistettuna perustuen Aileen McKenzien esitykseen Suomessa 1.–2.2.2007
- ▶ Apuna projektin suunnittelussa ja tavoitteen asettelussa
- ▶ Jäsentää tavoitteet konkreettisiksi toiminnoiksi
- ▶ Väline tavoitteiden toteutumisen seurannassa ja raportoinnissa

Terminologiaa, CES-malli:

- TAVOITTEET
- VÄLINEET / TOIMINNOT
- VAIKUTUKSET
- TUOTOKSET
- TULOKSET

CES-модель

- ▶ Разработана в Англии
- ▶ Charities Evaluation Services (CES)
www.ces-vol.org/uk
- ▶ Особенно используется в организационном секторе
- ▶ Упрощённая модель, основанная на презентации Эйлин МакКензи в Финляндии 1–2.2.2007
- ▶ Помощь при планировании проекта и постановке целей
- ▶ Распределение целей по конкретным действиям
- ▶ Инструмент мониторинга реализации целей и подготовки рапорта

Терминология, CES-модель:

- ЦЕЛИ
- ИНСТРУМЕНТЫ / ДЕЙСТВИЯ
- ЭФФЕКТ
- ПРОДУКЦИЯ
- РЕЗУЛЬТАТЫ

Suunnittelu ja arviointi Планирование и оценка

Organisaation oppiminen

- Mitä opimme tulevaisuutta ajatellen?

Организационное обучение

- Чему мы научимся в будущем?

Arviointi

TUOTOKSET ja VAIKUTUKSET

- Mitä saatiin aikaan?
- Saavutettiinko asetetut muutostavoitteet?

Оценка

ПРОДУКЦИЯ и ЭФФЕКТ

- Что смогли сделать?
- Достигли ли поставленных целей?

Suunnittelu ja tavoitteen asettelu

YLEINEN ja ERITYISET TAVOITTEET

- Mitä muutoksia haluamme saavuttaa?

Планирование и постановка цели

ОБЩАЯ и ОСОБЫЕ ЦЕЛИ

- Каких изменений хотим достичь?

Toiminta ja seuranta

VÄLINEET ja TULOKSET

- Millä keinoin halutut muutokset saavutetaan?
- Mitä toimintoja projekti toteuttaa?
- Miten muutokset voi tunnistaa?

Деятельность и мониторинг

ИНСТРУМЕНТЫ и РЕЗУЛЬТАТЫ

- Какими способами достигают желаемых изменений?
- Какие действия осуществляет проект?
- Как можно распознать изменения?

CES-suunnittelukolmio / Треугольник плана CES

Sanastoa

TAVOITTEITA

kuvataan verbeillä, jotka ilmaisevat muutosta:

- mahdollistaa
- kehittää
- lisätä
- vähentää
- voimaannuttaa

VÄLINEITÄ

kuvataan verbeillä, jotka liittyvät toimintoihin:

- tarjota
- tukea
- johtaa
- perustaa
- tuottaa

Терминология

ЦЕЛИ описывают глаголами, которые выражают **изменения**:

- делать возможным
- развивать
- добавлять
- уменьшать
- усиливать

ИНСТРУМЕНТЫ описывают глаголами, которые связаны с **действиями**:

- предлагать
- поддерживать
- руководить
- создавать
- производить

**YLEINEN
TAVOITE
ОБЩАЯ ЦЕЛЬ**

**ERITYISET TAVOITTEET
ОСОБЫЕ ЦЕЛИ**

**VÄLINEET / TOIMINNOT
ИНСТРУМЕНТЫ / ДЕЙСТВИЯ**

TAVOITTEET ja VÄLINEET ЦЕЛИ и ИНСТРУМЕНТЫ

TAVOITTEET ovat **MUUTOKSIA**, jotka hankkeella halutaan saavuttaa / toivotaan saavutettavan.

VÄLINEET kuvaavat suunniteltuja **TOIMINTOJA**, jotka mahdollistavat tavoitteiden saavuttamisen.

Tavoitteiden ja välineiden tulee olla toinen toisiaan tukevia.

ЦЕЛИ – это **ИЗМЕНЕНИЯ**, которых хотят / надеются добиться с помощью проекта.

ИНСТРУМЕНТЫ описывают запланированные **ДЕЙСТВИЯ**, которые делают возможным достижение целей.

Цели и действия должны поддерживать друг друга.

Vihjeitä tavoitteiden asettamiseen Советы для постановки целей

Huomioi tavoitteita asettaessasi:

- ▶ Käytettävissä olevat resurssit
- ▶ Aikaisempien hankkeiden ja toimintojen tulokset
- ▶ Mihin on tarvetta / kysyntää
- ▶ Mikä on toteuttavissa olevaa
- ▶ Mitä muut organisaatiot /hankkeet ovat aiheesta tuottaneet

Обратите внимание при постановке целей на:

- ▶ Имеющиеся в пользовании ресурсы
- ▶ Результаты ранее осуществлённых проектов и действий
- ▶ На что есть потребность / спрос
- ▶ Что является осуществимым
- ▶ Что другие организации / проекты произвели по этой теме

Esimerkki

Kehityskasvatuskeskus

Пример

Центр развивающего воспитания

Yleinen tavoite
Lisätä kehityskasvatuksen laatua ja määrää paikallisissa peruskouluissa

Общая цель
Увеличить качество и количество развивающего воспитания в местных основных школах

Erityinen tavoite 1
Lisätä kehityskasvatuksen toteuttamiseen sitoutuneiden opettajien määrää

Erityinen tavoite 2
Parantaa kehityskasvatusta tekevien opettajien tieto-taitoja

Erityinen tavoite 3
Mahdollistaa opettajien keskinäiset kontaktit ja vertaistuki

Особая цель 1
Увеличить количество учителей, взявших на себя обязательство заниматься развивающим воспитанием

Особая цель 2
Улучшить знания и навыки учителей, занимающихся развивающим воспитанием

Особая цель 3
Сделать возможными взаимные контакты и взаимную поддержку учителей

Väline / toiminto 1
Tuottaa materiaalia ja internetsivusto

Väline / toiminto 2
Toteuttaa koulutuksia peruskoulun opettajille

Väline / toiminto 3
Tarjota koulukohtaista tukea opettajille

Väline / toiminto 4
Mahdollistaa opettajien keskinäinen tiedonjako

Инструмент / действие 1
Произвести материал и Интернет-сайт

Инструмент/действие 2
Провести обучение учителей основной школы

Инструмент/действие 3
Предложить поддержку учителям конкретных школ

Инструмент / действие 4
Предоставить учителям возможность делиться знаниями друг с другом

TOIMINNOT ja TUOTOKSET ДЕЙСТВИЯ и ПРОДУКЦИЯ

TOIMINNOT

Toiminnot kuvaavat **suunniteltuja aktiviteetteja**, joiden avulla hankkeen tavoitteet halutaan saavuttaa.

TUOTOKSET

Tuotokset ovat yksityiskohtaisia palveluja ja tuotteita, joita projekti toteuttaa saavuttaakseen asetetut tavoitteet.

ДЕЙСТВИЯ

Действия описывают **запланированную деятельность**, с помощью которой хотят достичь цели проекта.

ПРОДУКЦИЯ

Продукция – это конкретные услуги и продукты, которые проект производит, чтобы достичь поставленных целей.

TUOTOSTEN MITTARIT ИЗМЕРИТЕЛИ ПРОДУКЦИИ

Tuotosten mittareiden avulla voidaan arvioida saavutettiin ko toiminnoille asetetut tavoitteet

- ▶ Tuotosten mittarit arvioivat asetettujen toimintotavoitteiden saavuttamista
- ▶ Tuotosten mittarit kuvaavat suoritettuja toimintoja
- ▶ Tuotosten mittarit voivat olla **määrällisiä** tai **laadullisia**

Tuotosten mittarit voidaan asettaa moni tavoin:

- ▶ Laatu
- ▶ Saavutettavuus
- ▶ Aikamääreet
- ▶ Määrä
- ▶ Käyttäjätyytyväisyys
- ▶ Hinta

On tärkeää pitää mielessä, että tuotosten mittarit eivät ole sama asia kuin vaikutusten mittarit!

С помощью измерителей продукции можно оценить, достигнуты ли цели, поставленные перед действиями

- ▶ Измерители продукции оценивают достижение целевых действий
- ▶ Измерители продукции описывают осуществлённые действия
- ▶ Измерители продукции могут быть количественными или качественными

Измерители продукции можно установить по разным параметрам:

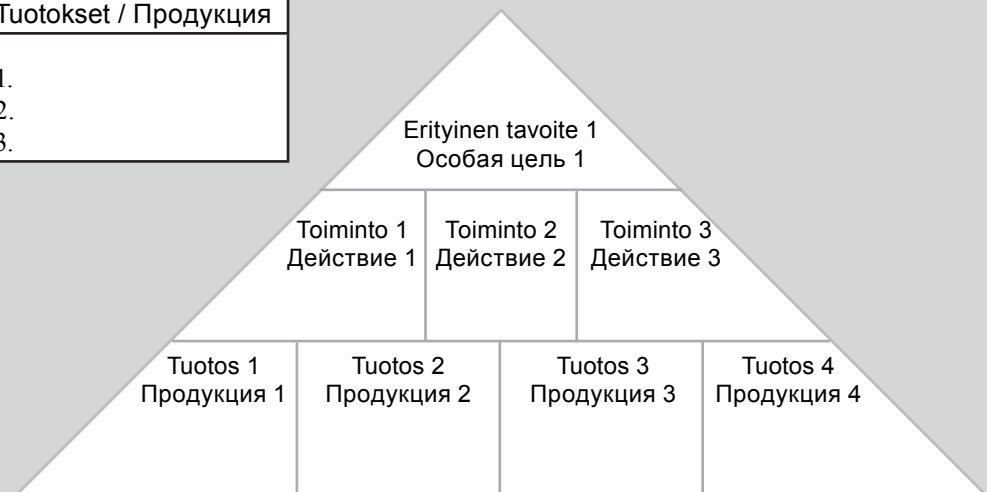
- ▶ Качество
- ▶ Доступность
- ▶ Атрибуты времени
- ▶ Количество
- ▶ Удовлетворённость пользователей
- ▶ Цена

Важно помнить, что измерители продукции не являются тем же самым, что и измерители эффекта!

Listatkaa suunnitellut toiminnot ja niiden toteuttamiseksi tuotettavat "tuotteet"

Перечислите запланированные действия и произведённые «продукты» для их осуществления

Toiminnot / Действия	Tuotokset / Продукция
1.	1.
2.	2.
3.	3.

TOIMINNOT ja TUOTOKSET ДЕЙСТВИЯ и ПРОДУКЦИЯ

Listatkaa suunnitellut toiminnot ja niiden toteuttamiseksi tuotettavat ”tuotteet” sekä niiden mittarit.
Перечислите запланированные действия и произведённые «продукты» для их осуществления.

Toiminnot / Действия	Tuotokset / Продукция	Tuotosten mittarit / Измерители продукции
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

Toiminnot Действия	Tuotokset Продукция	Tuotosten mittarit Измерители продукции	Tiedon keruun menetelmät Методы сбора информации	Kuka / Koska Кто / Как	Raportointi menetelmät Методы отчётности
Toiminto 1 Действие 1					
Toiminto 2 Действие 2					
Toiminto 3 Действие 3					
Toiminto 4 Действие 4					

TAVOITTEET ja VAIKUTUKSET ЦЕЛИ и ЭФФЕКТ

TAVOITTEET

Ovat yleisiä ja erityisiä muutoksia, jotka hankkeella halutaan saavuttaa.

VAIKUTUKSET

Ovat hyötyjä, oppimista tai muita seurauksia, jotka tapahtuvat hankkeen seurauksena

ЦЕЛИ

Это общие и особые изменения, которых хотят добиться с помощью проекта.

ЭФФЕКТ

Это польза, то, чему научились, или другие последствия от деятельности проекта.

VAIKUTUKSET

ASKEL 1: MÄÄRITTELE KAIKKI ODOTETUT VAIKUTUKSET

Vaikutusten tulisi:

1. Liittyä erityisiin tavoitteisiin
2. Olla saavutettavissa toiminnan tulosten/tuotosten kautta
3. Olla realistisia suhteessa toiminnan tuloksiin /tuotteisiin

ASKEL 2: PRIORISOI JA VALITSE VAIKUTUKSET

Mikäli mahdollista, konsultoi kollegoitasia ja kohderyhmän edustajia. Valittujen vaikutusten tulee olla:

1. Todennettavia
2. Määriteltäviä (laskennallisia)
3. Merkittäviä rahoittajan kannalta

ЭФФЕКТ

ШАГ 1: ОПРЕДЕЛИТЕ ВСЕ ЭФФЕКТЫ, КОТОРЫХ ОЖИДАЕТЕ

Эффекты должны были бы быть:

1. Связаны с особыми целями
2. Достигнуты через результаты / продукцию деятельности
3. Реалистичными относительно результатов / продукции деятельности.

ШАГ 2: ОПРЕДЕЛИТЕ ПРИОРИТЕТЫ И ВЫБЕРИТЕ ЭФФЕКТЫ

Если возможно, проконсультируйте своих коллег и представителей целевой группы. Выбранные эффекты должны быть:

1. Подтверждёнными
2. Определяемыми (расчётными)
3. Значимыми с позиций финансиста.

VAIKUTUSTEN MITTARIT ИЗМЕРИТЕЛИ ЭФФЕКТОВ

Vaikutusten mittarit ovat indikaattoreita, joiden avulla haluttujen vaikutusten voidaan todentaa / arvoida saavutetun

- Vaikutusten mittarit arvioivat asetettujen tavoitteiden saavuttamisen astetta
- Kuvaavat suoritettujen toimintojen toteutumista
- Vaikutusten mittarit voivat olla sekä määrällisiä että laadullisia.

Измерители эффектов – это индикаторы, помощью которых эффекты можно подтвердить или оценить как достигнутые

- Измерители эффектов оценивают степень достижения поставленных целей
- Описывают осуществление произведённых действий
- Измерители эффектов могут быть как количественными, так и качественными.

VAIKUTUKSET voivat vaihdella eri kohderyhmien ja yksilöiden kesken sekä vaihdella eri ihmisten kohdalla samassakin kohderyhmässä eri aikoina.

Esim. Koulukohtaisen projektin vaikutukset eri kohderyhmiin:

ЭФФЕКТЫ могут варьироваться между разными целевыми группами и индивидуумами, а также варьироваться в отношении разных людей в той же самой целевой группе в разное время.

Например. Эффект школьного проекта на разные целевые группы:

ESIMERKKEJÄ ПРИМЕРЫ

Vaikutukset johdossa voivat olla esimerkiksi:

- ▶ uusia näkökulmia henkilökunnan motivoimiseksi
- ▶ uusia prioriteetteja
- ▶ uusia ideoita koulun suunnitteluprosesseihin.

Vaikutukset opettajien keskuudessa voivat olla esimerkiksi:

- ▶ uutta tietoa ja oivalluksia
- ▶ uusia taitoja
- ▶ lisääntynyt sitoutuneisuus globaalien kysymysten opetukseen
- ▶ kasvanut itseluottamus haastavien asioiden opettamiseen ja käsittelemiseen

Vaikutukset oppilaiden kohdalla voivat olla esimerkiksi:

- ▶ uutta tietoa ja ymmärrystä
- ▶ uusia taitoja
- ▶ lisääntynyt kiinnostus globaaleja asioita kohtaan
- ▶ lisääntynyt kiinnostus kansalaisen vaikuttamisen mahdollisuuksista

Эффектами, произведёнными на руководство, могут быть, например:

- ▶ новые точки зрения на мотивацию персонала
- ▶ новые приоритеты
- ▶ новые идеи в планировочных процессах школы

Эффектами, произведёнными на учителей, могут быть, например:

- ▶ новые знания и идеи
- ▶ новые умения
- ▶ принятие на себя больших обязательств при обучении по глобальным вопросам
- ▶ выросшая уверенность в себе при обучении и рассмотрении сложных вопросов

Эффекты в отношении учеников могут быть, например:

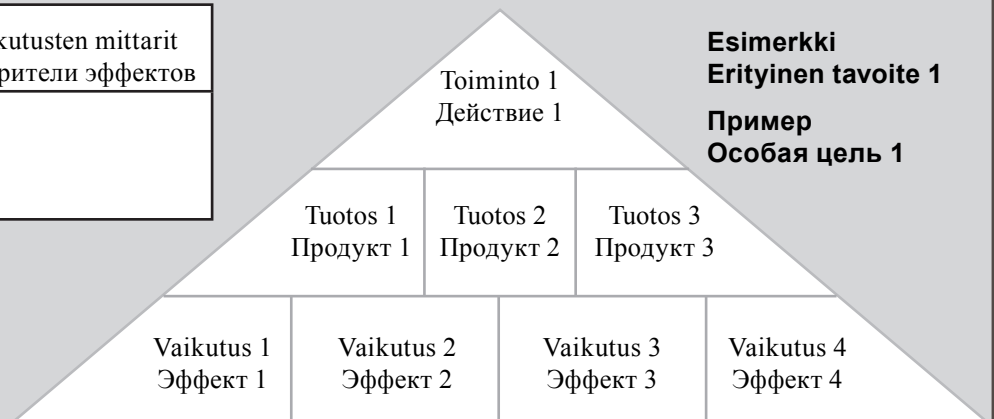
- ▶ новые знания и понимание
- ▶ новые умения
- ▶ рост интереса к глобальным вопросам
- ▶ рост интереса к возможностям граждан влиять

TAVOITTEET ja VAIKUTUKSET ЦЕЛИ И ЭФФЕКТЫ

Listatkaa tavoitteenne ja määritelkää niille toivotut vaikutukset sekä niiden indikaattorit.

Перечислите ваши цели и определите эффекты, которые хотите получить, а также их индикаторы.

Tavoitte Цель	Vaikutus Эффект	Vaikutusten mittarit Измерители эффектов
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

Tavoitteet Цели	Vaikutukset Эффекты	Vaikutusten mittarit Измерители эффектов	Tiedon keruun menetelmät Методы сбора информации	Kuka / Koska Кто / Когда	Raportointi menetelmät Методы отчётности
Tavoite 1 Цель 1					
Tavoite 2 Цель 1					

TULOKSET ja VAIKUTUKSET РЕЗУЛЬТАТЫ И ЭФФЕКТЫ

Hankkeella voi olla sekä **suunniteltuja** että **suunnittelemattomia** tuloksia. Voidaksesi arvoida organisaation ja/tai projektin saavuttamia vaikutuksia tulee:

1. Asettaa hankkeelle selkeät tavoitteet jo suunnitteluvaiheessa
2. Toteuttaa **ALKUKARTOITUS** ennen hankkeen toimintojen toteuttamista

Toimintojen päättämisen jälkeen tulee suorittaa **JÄLKITUTKIMUS- /ARVIOINTI** samoilla vastaajilla ja kysymyksenasetteluilla, jotta toimintojen vaikutuksia voidaan luotettavasti arvioida. Muutoin vaikutuksia on vaikea näyttää saavutetun sekä arvoida niiden merkitystä.

У проекта могут быть как **запланированные**, так и **незапланированные** результаты. Чтобы иметь возможность оценить эффекты, достигнутые организацией и / или проектом следует:

1. Поставить перед проектом ясные цели ещё на стадии планирования
2. Провести **ПЕРВИЧНЫЙ МОНИТОРИНГ** до осуществления действий проекта.

После окончания действий нужно провести **ПОСЛЕДУЮЩЕЕ ИССЛЕДОВАНИЕ / ОЦЕНКУ**, используя тех же отвечающих и ту же постановку вопросов, чтобы можно было надёжно оценить эффекты от действий проекта. Иначе эффекты трудно показать как достигнутые и оценить их значение.

Huomioitavaa tuloksia ja vaikutuksia arvioitaessa:

1. Tiettyjä vaikutuksia (hyötyjä/haittoja) voi olla vaikea määrittää ja arvioida
2. Jotkin vaikutukset esiintyvät vaihtelevina aikoina, eivätkä välttämättä ole pysyviä
3. Jotkin vaikutukset voivat esiintyä ainoastaan tietyillä kohderyhmillä tai yksittäisillä henkilöillä, eivätkä koko kohderyhmässä
4. Aina ei ole tarpeen osoittaa suoraan syyseuraus -yhteyttä voidakseen osoittaa toimintojen vaikutukset kohderyhmässä – erilaiset tekijät vaikuttavat kohderyhmän kokemuksiin, kaikilla ei välttämättä ole yhteyttä hankkeen toimintoihin – eri vaikuttajat on kuitenkin hyvä huomioida
5. Tulosten ja vaikutusten arvoitua varten kerättävä informaatio ei aina ole kerättävissä suoraan toimintojen päättämisen jälkeen, osa vaikutuksista on havaittavissa vasta myöhemmin

При оценке результатов и эффектов следует обратить внимание на то, что:

1. Определённые эффекты (пользу / недостатки) может быть трудно определить и оценить.
2. Некоторые эффекты проявляются в разное время, и не обязательно являются постоянными.
3. Некоторые эффекты могут проявляться только у определённых целевых групп или у отдельных людей, а не у всей целевой группы.
4. Не обязательно всегда указывать прямую причинно-следственную связь, чтобы иметь возможность показать эффект от действий в целевой группе – разные факторы влияют на опыт целевой группы, не у всех обязательно есть связь с действиями проекта – однако хорошо было бы учитывать разные влияющие факторы.
5. Информацию, собираемую для оценки результатов и эффекта, не всегда возможно собрать сразу после завершения действий проекта, часть эффектов можно обнаружить только позднее.

Venäjännös: *Lidia Popova*

Перевод на русский язык: *Лидия Попова*